

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรม ส่งเสริมสุขภาพ และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ของผู้สูงอายุ

ชื่อผู้เขียน นางสาวศิริมา วงศ์แหลมทอง

พยานาตศาสตรมหาบัณเฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. ศิริวัฒน์	ปานอุทัย	ประธานกรรมการ
อาจารย์ สุชาติ	เหล่ารักพงษ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลินจง	โปธิบาล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนาวดี	ซอนตะวัน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวพรพรรณ	จันทร์ประสิทธิ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ ความสัมพันธ์และความสามารถในการทำนายพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษารายได้ และการรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ มีการรับรู้เวลา สถานที่ และบุคคลปกติ จำนวน 200 ราย สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ แปลงจากแบบสอบถามวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของวอล์คเกอร์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อมั่นโดยวิธีทดสอบซ้ำ ห่างกัน 1 สัปดาห์ เท่ากับ .85 และแบบสัมภาษณ์การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งสร้างขึ้นตามแนวความคิดของเพนเดอร์ ซึ่งมีค่าดัชนีความตรงตาม

เนื้อหาเท่ากับ .90 และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยล์ไบซีเรียลและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน หาค่าความสามารถในการทำนายโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้สูงอายุมีคะแนนการรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ อยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับพอใช้
  2. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศและสถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับการรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในระดับต่ำมาก ($r_{pb} = .18$ และ $.20$, $p < .05$) ส่วนการศึกษาและรายได้ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับการรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในระดับต่ำ ($r = .36$ และ $.32$, $p < .001$) สำหรับอายุ มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับการรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในระดับต่ำ ($r = -.27$, $p < .001$)
  3. การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในระดับปานกลาง ($r = .53$ $p < .001$)
  4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ อายุ และรายได้ สามารถทำนายพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุได้ร้อยละ 38.17 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
- ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า การส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีการรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการรับรู้ประโยชน์ของผู้สูงอายุ

The results revealed that

1. The subjects' perceived benefits of health promoting behaviors was at high level whereas their health promoting behaviors was at fair level.

2. The personal factors including sex and marital status were positively related to perceived benefits of health promoting behaviors at a very low level ($r_{pb} = .18$ and $.20$, $p < .05$, respectively). Education and income were positively related to perceived benefits of health promoting behaviors at a low level ($r = .36$ and $.32$, $p < .001$, respectively). Age was negatively related to perceived benefits of health promoting behaviors at a low level ($r = -.27$, $p < .001$).

3. There was a moderate positive significant relationship between perceived benefits of health promoting behaviors and health promoting behaviors ($r = .53$, $p < .001$).

4. The stepwise multiple regression revealed that 38.17 percent of variance of health promoting behaviors can be explained by perceived benefits of health promoting behaviors, age and income ($p < .001$).

These findings, hence, indicate that to promote the elderly health, in particular the perceived benefits of health promoting behaviors, it is of great importance to take personal factors into consideration.